

HASŁA NA LITERĘ S

SA'D IBN MANŠŪR IBN KAMMŪNA

SAADIA GAON (Saadiyah ben Joseph, arab. (Sa'īd ibn Yūsuf al-Fayyūmī)

SABZAWARĪ AL-HAĞĜ MULLĀ MAHDĪ

SACRUM – PROFANUM

SAINT-SIMON (Claude-Henri de Rouvroy)

SAISSET ÉMILE EDMOND

SAITTA GIUSEPP

SAKOWICZ KASJAN (**Kasijan Sakowycz**)

SALAMUCHA JAN

SALAVILLE JEAN BAPTISTE

SALMON WESLEY

SĀM̐KHYA-SŪTRY [saamkhja-suutry] (*Sāṃkhya-pravacana-sūtry* – „Sūtry przedstawiające sāṃkhye”)

SAMORÓDZTWO (**autogonia**, gr. αὐτόγονος [autógonos], αὐτογενής [autogenés] – samorodny; łac. generatio spontanea, generatio aequivoca, generatio primaria)

SAMOŚWIADOMOŚĆ → **REFLEKSJA**

SĀMSĀRA → **KARMA**

SAMUEL BEN HOFNI

SANSEVERINO GAETANO

SANTAYANA GEORGE (**Jorge Agustín Nicolás Ruiz de Santayana y Borrás**)

SANTELER JOSEF

SANTOS MÁRIO FERREIRA DOS

SAPIENTIA → **HAGIA SOPHIA**

SARAHA (Saroruhvajra, Rāhulabhadra)

SARBIEWSKI MACIEJ KAZIMIERZ (**Sarbievius**)

SARTRE JEAN-PAUL CHARLES AYMARD

SARYJLIJEW IWAN

SA-SKYA [sakja]

SAUSSURE FERDINAND DE

SAUTER JOHANN

SAVIGNY FRIEDRICH KARL VON

SAWICKI FRANCISZEK

SĄD ANALITYCZNY/SYNTETYCZNY → **KANT IMMANUEL**

SĄD EGZYSTENCJALNY → **EGZYSTENCJALNY SĄD**

SCEPTYCYZM (od gr. σκέψις [skepsis] – dociekanie, badanie, powątpiewanie; od: σκέπτεσθαι [sképtesthai] – uważnie patrzeć, rozważnie badać, rozpatrywać)

SCHAFF ADAM

SCHAPP WILHELM

SCHELER MAX

SHELLING FRIEDRICH WILHELM JOSEPH VON

SCHEMAT WNIOSKOWANIA (gr. σχῆμα [schema] – figura, forma, kształt, sposób, tryb)

SCHILLER JOHANN CHRISTOPH FRIEDRICH

SCHLEGEL FRIEDRICH KARL WILHELM VON

SCHLEIERMACHER FRIEDRICH DANIEL ERNST

SCHLICK FRIEDRICH ALBERT MORITZ

SCHMITT CARL (KARL)

SCHNEID MATHIAS

SCHOLARIOS GEORGIOS KOURTESIOS (**Gennadios II**, Σχολάριος Γεώργιος Κουρτέσιος Γεννάδιος Β', **Gennadius II Scholarius**)

SCHOLASTYCZNA METODA (od łac. schola – szkoła; scholasticus – uczony, nauczyciel, student, uczeń; gr. μέθοδος [méthodos] – sposób, badanie, poznawanie)

SCHOLASTYKA (od łac. schola – szkoła; scholasticus – uczony, nauczyciel, student, uczeń)

SCHOLZ HEINRICH

SCHOPENHAUER ARTHUR

SCHRÖDER ERNST FRIEDRICH WILHELM KARL

SCHUBERT-SOLDERN RICHARD VON

SCHULZE GOTTLLOB ERNST

SCHUPPE WILHELM

SCHWAB JOHANN CHRISTOPH

SCIACCA MICHELE FEDERICO

SCJENTYZM (łac. scientia – wiedza, nauka)

SEBASTIAN PETRYCY Z PILZNA → **PETRYCY SEBASTIAN Z PILZNA**

SECRÉTAN CHARLES

SEKSTUS EMPIRYK (Σέξτος Ἐμπειρικός, **Sextus Empiricus**)

SEKUNDUS (Σεκούνδος, **Secundus**)

SELLARS ROY WOOD

SELLARS WILFRID STALKER

SEMANTYKA (gr. σημαντικός [semantikós] – oznaczający, wyrażający coś; od: σῆμα [sema] – znak, znamię; σημαίνειν [semáinein] – wskazać, dać znak, oznaczać)

SEMENENKO PIOTR

SEMIOTYKA (od gr. σημεῖον [seméion] – znak, ślad, symptom; σῆμα [sema] – znak, znamię)

SENEKA MŁODSZY (**Seneka Filozof**, **Lucius Annaeus Seneca Minor**)

SENSUALIZM (łac. sensualis – zmysłowy; sensus – zmysł, czucie)

SENTENCJA → **MAKSYMA**

SEPARACJA → **METAFIZYKA**

SERTILLANGES ANTONIN-GILBERT (imię zakonne – Dalmace)

SETH PRINGLE-PATTISON ANDREW

SEZEMAN WASILIJ EMILEWICZ

SHAFTESBURY ANTHONY ASHLEY COOPER

SHARPE JOHANNES

SHEFFER HENRY MAURICE

SIDGWICK HENRY

SIDONSKIJ FIODOR FIODOROWICZ

SIDŽISTANI (Siğistāni, Al-Sidžżī) ABŪ YA‘QŪB IŞĤĀQ IBN AĤMAD AL- – isma‘ilicki dā‘ī (misjonarz)

SIEGMUND GEORG

SIENKIEWICZ HENRYK ADAM ALEKSANDER PIUS

SIEWERTH GUSTAV

SIGER Z BRABANTU (**Sigerus de Brabantia**, **Sigerus Brabantinus**, **Siger de Brabant**, **Sigieri di Brabante**)

SIGNIFIKACJA → **TEORIE ZNACZENIA**

SIGWART CHRISTOPH

SIMMEL GEORG

SIMPLICJUSZ → **SYMPPLICJUSZ**

SINGER EDGAR ARTHUR, JR.
SIWEK PAWEŁ
SKALIĆ PAVAO (**Paulus Scalichius de Lika, Paul Scaliger**)
SKARGA BARBARA
SKARGA PIOTR (**Pawęski, Powęski**)
SKINNER BURRHUS FREDERIC
SKORULSKI ANTONI
SKOWORODA HRYHORIJ SAWYCZ
SŁOWACKI JULIUSZ EUZEBIUSZ
SŁUPECKI JERZY
SMETANA AUGUSTÍN
SMITH ADAM
SMITH KEMP NORMAN
SMOTRYCKI MELECJUSZ (**Meletij Herasymowycz Smotryćkyj**)
SOAVE FRANCESCO
SOBESKI MICHAŁ
SOBOCIŃSKI BOLESŁAW
SOCJOTECHNIKA (od łac. socius – wspólny, społeczny; gr. τεχνικός [technikós] – biegły, oparty na pewnych zasadach)
SOFIA → **HAGIA SOFIA**
SOFISTYKA (gr. ἡ σοφιστική (τέχνη) [he sophistiké (techne)], od: σοφία [sophía] – mądrość; σοφός [sophós], σοφιστής [sophistés] – mędrzec, mistrz jakiejś sztuki)
SOFIŚCI (gr. σοφισταί [sophistáí]; od: σοφία [sophía] – mądrość; σοφός [sophós], σοφιστής [sophistés] – mędrzec, filozof)
SOKOŁOWSKI WOJCIECH
SOKRATES (Σωκράτης, łac. **Socrates**)
SOLARI GIOELE
SOLGER KARL WILHELM FERDINAND
SOLIPSYZM (od łac.: solum – tylko, wyłącznie; ipse – sam, jedyny)
SOLLICITUDO REI SOCIALIS
SOŁON Z ATEN (**Solon z Salaminy**, Σόλων ὁ Ἀθηναῖος, Σαλαμίνιος)
SOŁOWJOW WŁADIMIR SIERGIEJEWICZ
SOLŻENICYN ALEKSANDR ISAJEWICZ
SORDI SERAFINO
SOROKIN PITIRIM (PITRIM) ALEKSANDROWICZ
SOURIAU ÉTIENNE
SOURIAU PAUL
SPAEMANN ROBERT
SPANN OTHMAR
SPAVENTA BERTRANDO
SPECIES (**impressa – expressa**)
SPENCER HERBERT
SPENGLER OSWALD ARNOLD GOTTFRIED
SPESZ ALEXANDER
SPEUZYP (Σπεύσιππος, **Speusippus**) **Z ATEN**
SPIEKTORSKIJ JEWGIENIJ WASILJEWICZ
SPINOZA BENTO (**Baruch Despinosa, Benedictus de Spinoza, d'Espinoza**)
SPIR (**Szpir**) AFRIKAN ALEKSANDROWICZ
SPIRITO UGO
SPOŁECZEŃSTWO (gr. ἀνθρωπινὴ [anthropiné] κοινωνία [koinonía]; łac. societas)

SPOŁECZNA KARTA EUROPEJSKA (EUROPEJSKA KARTA SPOŁECZNA)
SPOŁECZNA KLASA
SPOŁECZNA NAUKA KOŚCIOŁA (doktryna społeczna Kościoła, nauczanie społeczne Kościoła, chrześcijańska nauka społeczna, łac. disciplina socialis catholica)
SPOŁECZNYCH DOKTRYN HISTORIA – (gr. διδαχή [didaché] – nauka, nauczanie, łac. doctrina – nauka, umiejętność, nauczanie)
SPOSTRZEŻENIE (gr. αἴσθησις [áisthesis], łac. perceptio)
SPRANGER EDUARD
SPRAWIEDLIWOŚĆ → CNOTY I WADY
SPRZECZNOŚĆ (gr. ἀντίφασις [antíphasis]; łac. contradictio)
STAHL FRIEDRICH JULIUS (**Jolson Julius**)
STALIN JÓZEF (**Iosif Wissarionowicz Dżugaszwili**)
STAMMLER RUDOLF
STANISŁAW ZE SKARBIMIERZA (Stanislaus de Scarbimiria; ze Skarbimierza, Skarbimirza, Skalmierza, Skalbmierza; Stanislaus Skarbirzski; Skarbimierczyk)
STANKIEWICZ NIKOŁAJ WŁADIMIROWICZ
STAROWOLSKI (Starovolscius) SZYMON
STASZIC (Stasic, Staszyc) STANISŁAW WAWRZYNIEC
STAUDINGER FRANZ GOTTFRIED CHRISTIAN
STAVENHAGEN KURT
STAY-STOJKOVIĆ BENEDIKT (**Benedictus Stay, Benedetto Stay**)
STEBBING LIZZIE SUSAN
STEFAN Z JAWORA (Stefan Jaworśkyj)
STEFANINI LUIGI
STEFANOWSKI HIERONIM
STEFFENS HENRIK
STEIN EDYTA (**siostra Teresa Benedykta od Krzyża**)
STEIN HEINRICH VON
STEIN LUDWIG (**Lajos**)
STEINER RUDOLF
STELLINI JACOPO
STENZEL JULIUS
STEVENSON CHARLES LESLIE
STEWART DUGALD
STIEPUN (Steppuhn) FIODOR AWGUSTOWICZ
STILPON Z MEGARY (Στίλπων ὁ Μεγαρεύς [Stilpon ho Megaréus], **Stilpo Megarensis**)
STIRNER MAX (**Johann Caspar Schmidt**)
STOBAJOS (Ἰωάννης ὁ Στοβαῖος [Ioannes ho Stobáios], **Johannes Stobaios**) **Ioannes ze Stoboi** (Macedonia)
STÖCKL ALBERT
STOICYZM (gr. ἡ στωϊκή [he stoiké] – szkoła filozofii stoickiej; ὁ στωϊκός [ho stoikós] – stoik)
STOUT GEORGE FREDERICK
STRACHOW NIKOŁAJ NIKOŁAJEWICZ
STRASZEWSKI MAURYCZY
STRATON Z LAMPSAKOS (Στράτων, **Strato Physicus**)
STRAUSS LEO
STRAWSON PETER FREDERICK
STROYNOWSKI HIERONIM
STRUKTURALIZM (łac. structura – konstrukcja, układ; struere – układać, stawiać)

STRUVE HENRYK

STRUVE PIOTR BERNGARDOWICZ

STRZESZEWSKI CZESŁAW

STÜRMANN JOSEF

STWORZENIE → **CREATIO EX NIHILO**

SUÁREZ FRANCISZEK

SUAREZJANIZM

SUBIECTUM – OBIECTUM (podmiot – przedmiot)

SUBIEKTYWIZM (łac. subiectivus – podmiotowy; subiectum – podmiot; od: subicere – podporządkować, podłożyć)

SUBLIMACJA (łac. sublimatio – wyniesienie, wywyższenie; od: sublimare – wznosić, podnosić; sublimis – wyniosły, wspaniały)

SUBSISTENTIA (od łac. subsistere – trwać, przetrwać, stawić opór; gr. ὑπόστασις [hypóstasis], οὐσίωσις [ousíosis])

SUBSTANCJA → **BYT**

SUBSTANCJA – ISTOTA – NATURA (gr. οὐσία [ousía] – τὸ τί ἦν εἶναι [to ti en éinai] – φύσις [physis]; łac. substantia – essentia – natura)

SUBSTRAT (MATERIALNY – FORMALNY) (gr. ὑποκείμενον [hypokéimenon]; łac. suppositum, subiectum)

SUBZYSTENCJA → **SUBSISTENTIA**

SUCHODOLSKI BOGDAN

SUHRAWARDĪ ŠIHĀB AL-DĪN YAḤYĀ

SUMIENIE (gr. συνείδησις [synéidesis]; łac. conscientia; od: con- – razem z, wspól-; scientia – wiedza)

SUMA (summa)

SUPIŃSKI JÓZEF

SUPOZYCJA → **SUPPOSITIO**

SUPPOSITIO (dosł. podłożenie, podstawienie; od: supponere – podkładać, podsuwać, podać jako założenie)

SUSZKO ROMAN

SUZO HENRYK → **HENRYK SUZO**

SUZUKI DAISETZ TEITARO

SWEDENBORG EMANUEL

SWIEŻAWSKI STEFAN

SYLOGISTYKA (od gr. συλλογισμός [syllogismós] – rozumowanie, wnioskowanie, wniosek, sylogizm)

SYMPPLICJUSZ (Σιμπλικίος ὁ Κίλιξ [Simplíkios ho Kiliks], **Simplicius**)

SYNEZJOS Z CYRENY (Συνέσιος, **Synesius Cyrenensis**)

SYNKRETYZM (gr. συγκρητισμός [synkretismós] – „koalicja kreteńska”, przymierze (nieuczestne) miast kreteńskich w obliczu wspólnego zagrożenia; od: συν- [syn] – wspól-, razem z; κρητίζειν [kretídzein] – postępować po kreteńsku, kłamać)

SYNOWIECKI ADAM ANDRZEJ

SYNTAKTYKA (gr. σύνταξις [sýntaksis] – porządek, szyk; od: συντάττειν [syntáttein] – układać, porządkować)

SYSTEM – ASPEKT FILOZOFICZNY (gr. σύστημα [sýstema] – całość złożona z części; od: συνιστάναι [synhistánai] – zestawiać, łączyć, stawiać razem, porządkować)

SYSTEMÓW DEDUKCYJNYCH TEORIA (gr. σύστημα [sýstema] – całość złożona z części; łac. deducere – doprowadzać, dowodzić, wykazać)

SYTUACJONIZM ETYCZNY (późnolac. situare – umiejscawiać; od łac. situs – położenie, stan, miejsce)

SZANIAWSKI JÓZEF KALASANTY

SZANIAWSKI KLEMENS

SZATAN → **DEMONY**

SZCZEPAN POLAK → **LECHACY STEPANOS**

SZCZEŚCIE (gr. εὐδαιμονία [eudaimonía], μακαρία [makaríā], łac. beatitudo, felicitas)

SZEJTANOW NAJDEN

SZEM TOW BEN JÓZEF FALAQUERA

SZESTOW LEW ISAAKOWICZ (**Jehuda Lejb Szwarcman**)

SZILASI WILHELM (VILMOTS)

SZKOCKA SZKOŁA (ruch szkocki, szkocka szkoła zdrowego rozsądku, **The Scottish School of Common Sense**)

SZKOT ERIUGENA → **ERIUGENA JAN**

SZPET GUSTAW GUSTAWOWICZ

SZTUCZNA INTELIGENCJA → **INTELIGENCJA SZTUCZNA**

SZTUKA (gr. τέχνη [technē], łac. ars)

SZUMAN STEFAN BOLESŁAW TEODOR

SZUMOWSKI WŁADYSŁAW

SZYMAŃSKI ANTONI (ps. i kryptonimy: Antoni Hoffen, Dr A. Sk-ki)

SZYMON MAG (Σιμών ὁ Μάγος, **Simon Magus**)

SZYMON Z FAVERSHAM (**Simon de Faversham**)

ŚANKARA

ŚŪNYATĀ (sansk. śūnyatā; pali: suññatā; tyb. stong-pa-ñid; chiń. kong; jap. kū)

ŠAFÁRIK PAVOL JOZEF

ŠAHRASTĀNĪ (Al-) ABU AL-FATH MUḤAMMAD

ŠAHRAZŪRĪ (Al-) (**Šams Al-Dīn MuḤammad**)

ŠEŠIĆ BOGDAN

ŠIMEČKA MILAN

ŠTŪR LUDOVÍT

ŠTŪR SVĀTOPLUK